

baština

Liječnik umjetnina

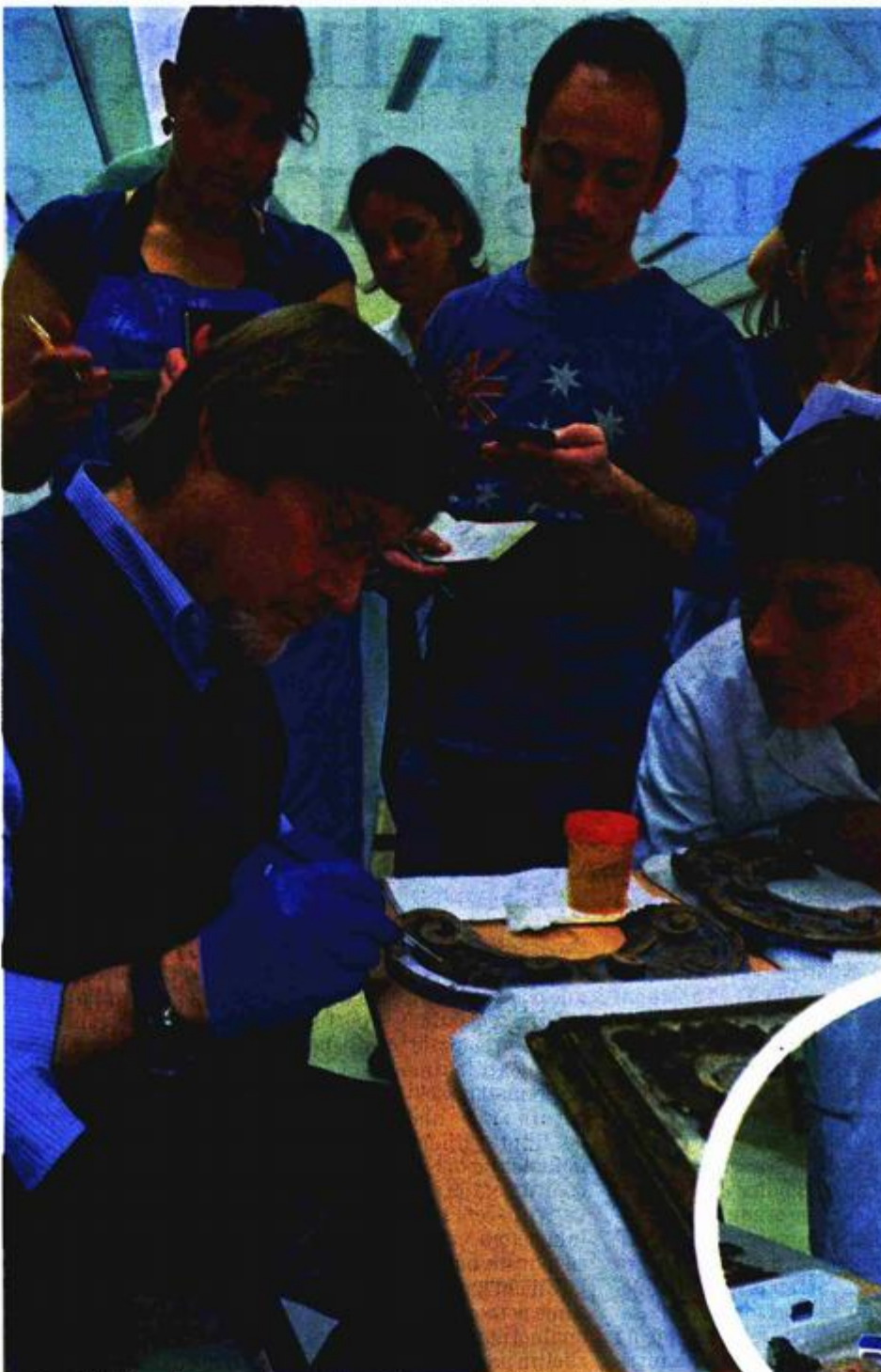
U organizaciji Odsjeka za konzervaciju-restauraciju Umjetničke akademije, u Splitu je krajem ožujka održana petodnevna radionica o čišćenju oslikanih površina, koju je vodio prof. Richard Wolbers sa Sveučilišta u Delawareu

Pise:
SAGITA MIRJAM SUNARA

Kažu da se u restauraciji vrijeme mjeri prije i poslije Richarda Wolbersa. A Richard Wolbers je došao u Split. Njegova radionica o novim metodama čišćenja oslikanih površina (New Methods of Cleaning Painted Surfaces), održana od 25. do 29. ožujka u splitskoj Galeriji umjetnina, okupila je četrdeset restauratora iz Hrvatske i Slovenije, uglavnom stručnjaka za konzervaciju-restauraciju slika i skulptura. Događaj su organizirali Sagita Mirjam Sunara, Jurica Matijević i Lana Kekez s Odsjeka za konzervaciju-restauraciju Umjetničke akademije, uz financijsku podršku zaklade The International Trust for Croatian Monuments, Sveučilišta u Splitu, Umjetničke akademije i Akademijina Student-

Otvaranje radionice

Uvaženoga gosta i sudionike radionice pozdravili su Josip Botteri, ravnatelj Galerije umjetnina, i dr. sc. Branko Matulić, dekan Umjetničke akademije. Botteri je istaknuo da naše kulturno blago neprestano traži stručnu pažnju, proučavanje i obazrivo konzerviranje i restauriranje, zahvalivši profesor Wolbersu što je u svom pretrpanom kalendaru našao mjesta za radni susret s hrvatskim restauratorima.

Profesor Wolbers demonstrira svoje inovativne metode čišćenja

Iskustva sudionika

Lana Kekez je prije dvije godine sudjelovala u Wolbersovoj zagrebačkoj radionici, a sada se našla u ulozi organizatora. "Provoditi vrijeme s profesorom Wolbersom, učiti od njega, biti u prilici da mu postavljaš pitanja – to je velika čast za svakog restauratora. Ne samo to; susret s njim me uvijek podsjeti zašto sam od svih profesija odabrala baš ovu."

praktični dio njih dvadeset. Teorijski dio radionice obuhvatio je predavanja vezana uz upotrebu vodenih otopina, mikroemulzija, gelova na bazi otapala i enzima. Sudionici su imali priliku čuti zanimljivo predavanje o očuvanju murala u Philadelphiji te o izazovima čišćenja slika rađenih akrilnim bojama, što je tema Wolbersova doktorskog istraživanja. Mikrofotografije prvih uzoraka obojenih reagensima za dokazivanje veza bile su prava poslastica za splitsku publiku.

skog zbora. Galerija umjetnina u Splitu, pak, osigurala je prostor za održavanje radionice.

Revolucija u restauraciji

Vodeći svjetski stručnjak za čišćenje oslikanih površina, profesor Richard Wolbers sa Sveučilišta u Delawareu (SAD), u svijet restauracije ušao je osamdesetih godina prošlog stoljeća, nakon završenog magistarskog umjetničkog studija slikarstva i magistarskog znanstvenog studija konzervacije-restauracije. Prije toga je stekao diplomu iz biokemije i bavio se medicinskim istraživanjima. Znanje biokemije i medicine uspješno je prenio u polje konzervacije-restauracije, unijevši revoluciju u način na koji se s oslikanih površina odstranjuju prljavština, stari lakovi i retuši. Revolucionarizirao je i način na koji se u uzorcima slikanog sloja određuje vezivo, primjenivši histološke tehnike bojenja preparata. Danas je veliki zagovornik "zelene" restauracije, tj. metoda i materijala koji ne štete zdravlju restauratora i koji su biološki razgradljivi.

Svoje inovativne metode Wolbers predstavlja na struč-

Lana Kekez, Richard Wolbers, Sagita Mirjam Sunara i Jurica Matijević

nim radionicama. Do sada ih je održao više od stotinu, u dvadesetak zemalja. Hrvatsku je prvi put posjetio 2011. godine, kada je u Muzeju suvremene umjetnosti u Zagrebu održao radionicu o čišćenju slika. Radionica je izazvala golemo zanimanje: svega nekoliko sati od objave poziva za sudjelovanje, sva su mjesta bila popunjena. Bilo je jasno da postoji potreba za organiziranjem još jedne

radionice, a Wolbers je izrazio želju da to bude u Splitu budući da je već neko vrijeme bio u kontaktu sa Sagitom Mirjam Sunarom s Umjetničke akademije.

Pravi učitelj uči kako tražiti vlastita rješenja

Broj mjesta na splitskoj radionici bio je ograničen pa je jutarnja predavanja pratilo četrdeset sudionika, a popodnevni

U sklopu praktičnog dijela radionice polaznici su mogli iskušati Wolbersove metode čišćenja na umjetninama iz svojih radionica. Našlo se tu svega, od ulomaka rimskih fresaka do ostataka oslikane gotičke tavanice i višestruko preslikanog baroknog tabernakula. "Smatram da cilj radionice nije bio prepisati recepte profesora Wolbersa i napraviti zalihu sredstava za čišćenje, nego se upoznati s njegovim načinom razmišljanja i rješavanja problema", objašnjava Tomislav Grzunov iz Hrvatskog restauratorskog zavoda – Restauratorskog odjela u Zadru, koji je diplomu konzervatora-restauratora stekao na splitskoj Umjetničkoj akademiji. "Profesor Wolbers nam je pokazao kako tražiti vlastita rješenja. Prednost njegovih metoda je upravo u tome što nude više puteva do konačnog cilja. One, istina, iziskuju puno pažnje, strpljenja i znanja kako bi ih se pravilno upotrijebilo, ali u konačnici mogu dati odlične rezultate."